

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Põllumajandusministri 13. märtsi 2015. a määruse nr 25 „Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord“ muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Põllumajandusministri 13. märtsi 2015. a määruse nr 25 „Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord“ muutmise“ kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 ja § 82 lõike 3 alusel.

Põllumajandusministri 13. märtsi 2015. a määruses nr 25 „Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord“ (edaspidi *määrus nr 25*) tehtavad muudatused on tingitud vajadusest luua toetuse saajale soodsad võimalused toetatud projekti elluviimiseks olukorras, kus alustatud tegevuse lõpetamine, uute töökohtade loomine ja olemasolevate töökohtade säilitamine, samuti maksuvõla puudumise nõude täitmine on raskendatud tulenevalt riigi eriolukorrast, mis kehtestati 12. märtsil 2020 seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse leviku tõkestamiseks. Lisaks leevendatakse toetuse saajale liisingulepinguga seotud nõudeid tulenevalt EL-i õigusest.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi maamajanduse ja konkurentsipoliitika büroo peaspetsialist Allar Korjas (625 6162, allar.korjas@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Helen Palginõmm (625 6260, helen.palginomm@agri.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse nr 25 § 6 punkti 2.

Kehtiva määruse nr 25 kohaselt ei ole abikõlblik liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole hiljemalt viie aasta möödudes arvates Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid kõige hiljem 2023. aasta 30. juunil läinud üle toetuse saajale. Uue sõnastuse kohaselt ei ole abikõlblik liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole toetuse saajale üle läinud *PRIA* poolt viimase toetusosa maksmiseks, kuid hiljemalt 30. juuniks 2023. Seega kaotatakse viie aastane omandiõiguse ülemineku nõue ning asendatakse taotluse rahuldamise otsuse tegemine viimase toetusosa maksmisega. Nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 2018/1046¹ muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013² artikli 71 lõiget 4 selliselt, et nimetatud

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 2018/1046 mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1—222)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa

määruse artikli 71 lõiget 1, mis sätestab viie aastase investeeringuobjekti kestvusnõude, ei kohaldata muu hulgas liisinguga ostetule varale. Samas tulenevalt ka eriolukorrast tingitud keerulisest majanduslikust olukorrast soovivad mitmed toetuse saajad kasutada liisingulepingust tulenevate kohustuste osas maksepuhkust, millega kaasneb liisingulepingu tähtaja pikenedamine. Seega on muudatus soodustav ja võimaldab pikemat tähtaega. Samas aga tuleb siiski arvestada asja omandiõiguse ülemineku nõude tähtpäevaga, milleks hetkel on 30. juuni 2023.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse nr 25 § 16 lõike 2 punkti 2.

Muudatusega kaotatakse toetuse saajale kohustus tagada tegevuse kestus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 sätestatud tingimustel, sealhulgas säilitada ja kasutada investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni, kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel. Muudatus on seotud punktis 1 nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 lõikes 4 tehtud muudatusega, mille kohaselt nimetatud määruse artikli 71 lõiget 1, mis sätestab viie aastase investeeringuobjekti kestvusnõude, ei kohaldata muu hulgas liisinguga ostetud varale. Samas peab endiselt liisingulepingu alusel omandatud investeeringuobjekti võtma sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest. Lisaks asendatakse toetuse saaja kohustus „viia tegevus ellu“ sõnadega „teha liisingulepingu alusel maksed“ – sõnastus on täpsem ja tehtud parema arusaadavuse huvides. Seega teeb toetuse saaja liisingulepingu alusel maksed viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest (eelnõu punkti 1 kohaselt hiljemalt 30. juuniks 2023).

Eelnõu punktiga 3 täiendatakse määruse nr 25 § 21 lõigetega 8–12.

Lõike 8 kohaselt pikendatakse projekti elluviimise lubatavat kestust ühe aasta võrra nendel toetuse saajatel, kes on esitanud taotluse 2018. aastal ning kes on kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks vähemalt ühe maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega. Sellega antakse projekti elluviimisega alustanud 2018. aasta taotlusvoorus osalenud toetuse saajatele, kellel võib tekkida raskusi projekti tähtaegse elluviimisega, võimalus viia projekt ellu kahe aasta asemel kolme aasta jooksul.

Lõike 9 kohaselt loetakse lõikes 8 nimetatud toetuse saaja taotluse rahuldamise otsuses määratud tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg pikeneduks ühe aasta võrra. Kuna tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaeg on toetuse taotluse rahuldamise otsuse üks osa ja eelnõu kohaselt pikendatakse tegevuse elluviimise või investeeringu tegemise tähtaega ühe aasta võrra, siis on vajalik seda tähtaega pikendada ka taotluse rahuldamise otsuses.

Lõikes 10 sätestatakse, et toetuse saaja, kes esitas taotluse enne 2020. aastat ja kelle sihipärase kasutamise periood kestab kauem kui 2020. aasta 12. märtsini, on kohustatud säilitama taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kalendrikuu viimase päeva seisuga tema juures töölepingu alusel töötavate töötajate arvu vähemalt 2020. aasta 12. märtsini. Määruse nr 25 § 16 lõike 3 punkti 2 kohaselt on toetuse saajal kohustus säilitada taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kalendrikuu viimase päeva seisuga töölepingu alusel töötavate töötajate arv toetuse sihipärase kasutamise perioodi lõpuni. Eriolukorra kehtestamise järel on nendel toetuse saajatel, kel sihipärase kasutamise periood kestab, sellise nõudmise täitmine raskendatud kui mitte võimatu. Nimetatud nõude täitmata jätmine võib kaasa tuua välja makstud toetuse tagasinõudmise, mis omakorda võib kaasa tuua ettevõtte pikaajalise maksejõuetuse. On oluline tagada ettevõtjate likviidsus ja pankrotistumise vältimine kriisi ajal ja ka sellest väljumise perioodil.

Lõike 11 kohaselt ei kohaldata § 16 lõike 3 punktis 3 nimetatud nõuet toetuse saajale, kes esitas taotluse enne 2020. aastat. Kehtiva määruse nr 25 § 16 lõike 3 punkti 3 kohaselt on toetuse saajal kohustus luua ühe aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest taotluses esitatud arvul uusi täistööajaga töökohti ja sõlmida töökohtade täitmiseks töölepingud ning tagada, et loodud töökohad säiliks vähemalt toetuse sihipärase kasutamise perioodi lõpuni, kui ta on saanud hindepunkte lisas sätestatud hindamiskriteeriumi alusel. Eriolukorra kehtestamise tõttu ei pruugi toetuse saajal olla võimalik täita kohustust luua uusi töökohti ja neid säilitada. Seega ei kohustata edaspidi ettevõtjaid eriolukorras ja ka sellest väljumise perioodil täitma uute töökohtade loomise ja säilitamise nõuet, tagades niiviisi ettevõtjate likviidsuse ja pankrotistumise vältimise võimalikkuse raskes majanduslikus olukorras.

Lõike 12 kohaselt ei kohaldata riikliku maksu võla puudumise nõuet nendele toetuse saajatele, kes on esitanud PRIA-le maksetaotluse 2020. aastal alates 12. märtsist. Määruse nr 25 § 16¹ lõike 2 kohaselt ei tohi toetuse saajal kuni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmiseni olla riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine peab olema ajatatud. Eriolukord ja selle mõju ettevõtete finantsvõimekusele võib kaasa tuua olukorra, kus toetuse saajal võib tekkida pärast investeringuga seotud arvete tasumist ja enne toetuse väljamaksmist raskusi riiklike maksude tasumisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73).

Eelnõus nimetatud Euroopa Liidu õigusaktid on kättesaadavad Euroopa Liidu Teataja veebilehel <http://eur-lex.europa.eu>.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatus loob ettevõtetele paremad eeldused tulla toime eriolukorra rakendamisest tulenevate raskustega ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamisel ja alustatud investimisprojektide elluviimisel.

Toetuse saajatele leevendatakse liisingulepinguga seotud nõudeid ning enam ei pea nad säilitama ja kasutama investeringuobjekti sihtotstarbeliselt kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni. Toetuse saajal on 2020. aastal võimalik esitada PRIA-le maksetaotlus ka juhul, kui riiklikud maksud on tähtjaks tasumata. See võimaldab toetuse saajal tehtud investeringu eest määratud toetus kiiresti kätte saada, mis omakorda leevendab ettevõtete finantsolukorda.

2018. aastal taotluse esitanud toetuse saajad, kellel on raskusi projekti tähtaegse lõpetamisega, saavad projekti lõpetamiseks 12 kuud ajapikendust.

Enne 2020. aastat taotluse esitanud toetuse saajad vabanevad kohustusest luua taotluses märgitud arv uusi töökohti ja neid säilitada kuni toetuse sihipärase kasutamise perioodi lõpuni, mis võimaldab ettevõtetel olulisel määral optimeerida jooksvaid kulusid ja kohandada ettevõtte ärimudel operatiivselt ümber vastavalt muutunud majanduskeskkonna võimalustele.

Määruse muudatused mõjutavad rohkem kui poolt tuhandet maapiirkonnas tegutsevat ettevõtjat, kes on toetuse saajad selle määruse tähenduses.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulu ega -tulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ja Rahandusministeriumile ning arvamuse andmiseks PRIA-le.